

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/71/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119253007
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6119253007.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Kataríny Slováčkovej a Mgr. Jozefa Mačaja, v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., IČO: 35 910 739, adresa sídla Bratislava, Mlynské nivy 44/b, zastúpeného splnomocnencom: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36 862 711, adresa sídla Bratislava, Šoltésovej 14, proti žalovanej: W. M., nar. X.X.XXXX, adresa trvalého pobytu M., L. F., XXXX/XA, zastúpenej splnomocnencom: Spotrebiteľské centrum, IČO: 42 249 708, adresa sídla Medzilaborce, A. Warhola 33, o 1.278,73 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 28. januára 2020 č.k. 21C/18/2019-115 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

II. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.1 Rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.278,37 eur s 5%-ným ročným úrokom z omeškania počítaným zo sumy 1.278,37 eur od 6.10.2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.).

1.2.1 Z dokazovania mal za preukázané, že žalobca si podanou žalobou uplatňuje voči žalovanej nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu v období od 19.2.2017 do 23.8.2017 na odbernom mieste M., S. F. XXXX/XA, ku ktorému neoprávnenému odberu malo dôjsť odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čo žalobca v konaní preukazoval znaleckým posudkom vyhotoveným znalcom Ing. Petrom Leškom č. v 613/PL-2017 z 13. septembra 2017.

1.2.2 Žalobca je prevádzkovateľom distribučnej siete a vykonáva distribúciu plynu na základe povolenia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví SR.

1.2.3 Na odbernom mieste M., S. F. XXXX/XA, bola realizovaná výmena plynomeru výrobné číslo 07316839-041-14-1, pričom ako zistené skutočnosti na odbernom mieste sa v Zápise a Montážnom liste zo dňa 24.8.2017, spísanom žalobcom a podpísanom žalovanou uvádza: „Meradlo vonku neprístupné, umiestnené za plotom na pozemku R.D.. Pri výmene prítomná a výmenu umožnila majiteľka p. M.. Meradlo vložené do krabice a odoslané na overenie. Fotodokumentácia plynových spotrebičov bola umožnená.“ Ako inštalované spotrebiče sa v montážnom liste uvádzajú kotol s TUV Imergas 1 ks a komb. šporák 2 horáky.

1.2.4 Slovenský plynárenský priemysel, a.s. ako dodávateľ vystavil dňa 1.3.2018 žalovanej vyúčtovaciu faktúru č. 7417941987 z ktorej vyplýva, že dodávateľ za obdobie od 19.2.2017 do 23.8.2017 dodal žalovanej ako odberateľovi 0 m³ plynu, žalovaná za obdobie od 9.3.2017 do 31.1.2018 uhrádzala zálohové platby vo výške 79 eur mesačne, spolu zaplatila 869 eur, preplatok je vo výške 416,80 eur.

1.2.5 Znalec Ing. Peter Leška v znaleckom posudku číslo 613/PL-2017 z 13. septembra 2017 konštatoval, že plynomer s výrobným číslom 07316839-041-14-1, ktorý mal na počítadle údaj "06519,637" mu bol predložený v nepoškodenom obale, pričom vizuálnou prehliadkou plynomeru zistil, že kryt číselníka je odklopený, pričom nie je poškodená plomba krytu číselníka. Po znaleckom skúmaní znalec dospel k záveru, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - kryt číselníka bolo možné odklopiť bez poškodenia plomby. Takéto závery znalec potvrdil aj vo svojej výpovedi pred súdom.

1.2.6 Žalobca zaslal žalovanej dňa 21.9.2017 vyúčtovanie škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu, ktorej výšku vypočítal žalobca v súlade s vyhláškou za 3.724,56 m³ odobratého plynu vo výške 1.063,20 eur, pričom zohľadnil jeden spotrebič na varenie a plynové vykurovanie kombinovanými kotlami a uplatnil si aj náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu vo výške 215,53 eur a to za zistenie neoprávneného odberu vrátane dopravy 144,92 eur, za posudok na meradlo 35 eur, za overenie plynomeru G4-G6 15,22 eur, za opravu plynomeru G1,6-G6 20,39 eur. Dátum splatnosti bol 5.10.2017, žalovaná dlžnú sumu nezaplatila.

1.2.7 Žalovaná pri výsluchu uviedla, že v predmetnom období bola vdova a žila 9 rokov sama. Nič s plynomerom nerobila, je tam taká skrinka, ktorá sa musí nadvihnúť. V polovici augusta prišiel nejaký pán, ona varovala vnučku, zazvonil a povedal, že ide urobiť odber plynu. Ona mu otvorila a išla si ľahnúť k vnučke. Nebola pri tom, nevie, čo on s tým robil. Bol zvyk, že plyn odpisovala poštarka, preto nevie, prečo vtedy došiel on. Skrinka je za plotom a poštarka to odfotovala, asi mala zmluvu s plynármi. Žalovaná nevie, či ten pán, keď to nadvihoval s tou skrinkou to mohol porušiť. 24.8. znovu zazvonili, boli autom, traja páni, že išli vymeniť prístroj. Žalovaná pri nich tam bola, jeden ju fotil, aj záhradu aj celý dom. Ona sa ho pýtala, prečo fotí, on jej povedal, že je podozrenie čierneho odberu. Žalovaná nevie ani s mobilom poriadne robiť a nie to ešte s plynomerom. Potom jej prišiel papier od nich, že ju obvinili, ona sa odvolala, nemá financie, prečo by niečo platila, keď nič nespravila. Prišiel jej znalecký posudok s fotografiami, odpísala im. Oni jej ponúkali splátky, vyhrážali sa, že ju dajú k súdu. Žalovaná nič neurobila a povedala im, že ju môžu k súdu dať. Psychicky ju to deptalo. Žalovaná má v dome krbové kachle, šporák na plyn má len dva horáky. Snaží sa šetriť, na jeseň kúri krbovými kachľami na drevo, v lete má aj na elektriku kotol aj na plyn a na drevo má vykurovanie. V lete plyn nepoužíva, ohrieva si vodu elektrickou. Plynom kúri len cez zimu. Deti bývajú mimo Slovenska, chodí za nimi, za to obdobie bola 13 mesiacov mimo domu aj v zimnom období, takže sa nekúrilo. Žalovaná nevie, či sa im zdalo, že na veľký dom je malá spotreba, preto poslali plynára. V spornom období bola doma. Prvýkrát bol plynár pri plynomeri, nevie ako dlho tam bol, ona zaspala pri malej. Prítomná pri demontáži plynového meradla dňa 24.8.2017 bola a mala námietky hneď, bolo to absurdné, že ona by mala čierny odber. Žalovaná všetko len sledovala a bola prekvapená. Zápis o demontáži a výmene plynomeru podpísala 24.8.2017, namietala im, ale písomne nie. Písomne až následne zaslala námietky priamo žalobcovi. Žalovaná uviedla, že nie je si vedomá toho, že by mala čierny odber.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok prevádzkovateľa distribučnej siete plynu (žalobcu) na náhradu škody spôsobenej mu neoprávneným odberom plynu odberateľom (žalovanou) podľa § 82 ods. 1 písm. d), ods. 2, ods. 3, ZoE (Zákon číslo 251/2012 Z.z. o energetike v znení k 23.8.2017), § 1 ods. 9 a ods. 14 vyhlášky ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky číslo 449/2012 Z.z. ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len "vyhláška"), § 15 ods. 1 písm. d) zákona číslo 142/2000 Z.z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení k 23.8.2017, § 52 ods. 1, 3 a ods. 4 O.z. (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov) a nárok veriteľa na úrok z omeškania peňažného plnenia podľa § 517 ods. 2 veta prvá O.z. a dospel k záveru, že nároky uplatnené žalobcom v tomto konaní voči žalovanej sú plne dôvodné a preto žalobe vyhovel.

1.4 Na odôvodnenie svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že žalobca sa domáha voči žalovanej zaplata sumy 1.278,73 eur z titulu náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu meradlom, na ktorom bolo poškodené zabezpečenie voči neoprávnenej manipulácii. Žalovaná namietala, že žalobca

nie je aktívne vecne legitimovaný. Súd v prvom rade poznamenáva, že je rozdiel medzi distribúciou plynu a dodávkou plynu. Distribúciu plynu zabezpečuje prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorým je žalobca, čo v konaní nebolo sporné. Žalobca je oprávnený vykonávať distribúciu plynu na základe povolenia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví. Medzi prevádzkovateľom distribučnej siete a odberateľom nie je žiadny zmluvný vzťah. Zmluvy o dodávke plynu žalobca neuzatvára, tieto uzatvárajú len dodávatelia, pričom v danom prípade žalovaná uzatvorila zmluvu o dodávke plynu so spoločnosťou Slovenský plynárenský priemysel, a.s., (čo vyplynulo z predloženej vyúčtovacej faktúry č. 7417941987). Žalobca ako distribútor zemného plynu teda nie je subjektom totožným s dodávateľom zemného plynu (v tomto prípade so Slovenským plynárenským priemyslom, a.s.), ktorý zabezpečuje pre koncového odberateľa dodávku plynu. Tento dodávateľský vzťah sa ale realizuje prostredníctvom distribučnej siete, ktorú vlastní a spravuje žalobca, ktorý má v distribučnej sieti svoj vlastný plyn, ktorý nakupujú dodávatelia zemného plynu. Plyn v distribučnej sieti je teda majetkom žalobcu a žalobca účtuje dodávateľom plynu (v danom prípade Slovenskému plynárenskému priemyslu, a.s.) len plyn, ktorý prejde cez merače. Keď žalobca realizuje distribúciu plynu v rámci distribučnej siete, v danom prípade dochádza k vzniku škody na strane prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorým je žalobca. Právne vzťahy medzi žalovanou a dodávateľom plynu nemajú vplyv na nároky žalobcu ako prevádzkovateľa distribučnej siete voči žalovanej z titulu neoprávneného odberu zemného plynu. Ide o samostatný nárok vyplývajúci priamo zo zákona a to z § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, preto námietka žalovanej o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu nebola dôvodná. K tvrdeniu žalovanej, že z ustanovenia § 82 ods. 2 Zákona o energetike vyplýva demonštratívne vymenovanie subjektov oprávnených si nárokovať škodu v prípade neoprávneného odberu plynu, pričom zákonodarca jasne stanovuje aj poradie oprávnených subjektov a keďže žalobca je v poradí druhý subjekt, nie je aktívne vecne legitimovaný účastník konania, súd uvádza, že zo znenia tohto ustanovenia nevyplýva, že sa jedná o pevne stanovené poradie subjektov oprávnených si uplatňovať náhradu škody a ak by to tak aj bolo, tak vzhľadom na to, že dodávateľovi plynu žiadna škoda spôsobená nebola, je žalobca, ktorý je prevádzkovateľom distribučnej siete, ako druhý v poradí oprávnený domáhať sa náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom. Na vymáhanie takto vzniknutej škody totiž neexistuje žiadny iný subjekt, ako práve žalobca.

1.5 Splnomocnený zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 7.11.2019 namietol, že žalobca nepreukázal, že žalovaná zemný plyn v období od 19.2.2017 do 23.8.2017 odoberala. Na tento prostriedok procesnej obrany (popretie skutkového tvrdenia o odoberaní zemného plynu v predmetnom období žalovanou) uplatnený až po uplynutí lehoty poskytnutej žalovanej v poučení o sudcovskej koncentrácii konania (doručenom žalovanej dňa 14.8.2019) súd neprihliadal z dôvodu, že tento prostriedok procesnej obrany nebol uplatnený napriek poučeniu včas, žalovaná nezdôvodnila, čo jej bránilo poprieť toto skutkové tvrdenie skôr a zároveň z odporu žalovanej ako aj z jej výsluchu mal súd (v rozpore s tvrdením jej splnomocneného zástupcu) preukázané, že žalovaná plyn v predmetnom období odoberala, keď sama uviedla, že plynom kúri len cez zimu a šporák na plyn má dva horáky, pričom v spornom období bola doma. V konaní bolo zároveň nesporné, že žalovaná v predmetnom období uhrádzala zálohové platby za plyn vo výške 79 eur mesačne Slovenskému plynárenskému priemyslu, a.s., na základe čoho jej následne vystavil vyúčtovaciu faktúru č. 7417941987 (č.l. 99), ktorú žalovaná nerozporovala. Z uvedenej faktúry navyše vyplýva aj informácia o stave meradla ku dňu 19.2.2017 (5.379 m³), preto neobstojí tvrdenie žalovanej, že v konaní nebolo preukázané, že žalobca k uvedenému dátumu vykonal odpočet zemného plynu.

1.6.1 Skutková podstata neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike je v danom prípade naplnená odberom plynu, ktorý je realizovaný meradlom s poškodeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Zo znaleckého posudku znalca Ing. Petra Leška č. 613/PL-2017 zo dňa 13.9.2017 v spojení s jeho výsluchom mal súd preukázané, že na meradle s výrobným č. 07316839, bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nakoľko kryt číselníka bolo možné odklopiť bez poškodenia plomby.

1.6.2 Žalovaná v konaní namietala, že ona s plynomerom nič nerobila, nemá na to vedomosti ani zručnosti. Žalobca k tomu uviedol, že žalovanú nikto neoznačil za osobu, ktorá by sa dopustila neoprávneného zásahu, žalobca len vychádza z platnej právnej úpravy, podľa ktorej odberateľ, ktorým je žalovaná, objektívne zodpovedá, že na jeho odbernom mieste došlo k odberu plynu prostredníctvom meradla s poškodeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, s ktorým názorom sa stotožňuje aj súd a dodáva, že zodpovednosť odberateľa plynu (žalovanej) za odber meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, má charakter objektívnej zodpovednosti,

t.j. odberateľ nesie zodpovednosť za to, že takýmto meradlom odoberal plyn, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek. Nie je preto potrebné preukazovať, či odberateľ sám porušil zabezpečovacie zariadenie, stačí len samotná skutočnosť, že zabezpečovacie zariadenie bolo poškodené. Pokiaľ teda žalovaná poukazovala na to, že nevykonala zásah do meradla, je táto skutočnosť pri úprave objektívnej zodpovednosti za škodu koncipovanú ustanovením § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike bezvýznamná. Žalovaná ako odberateľ by sa mohla zodpovednosti za neoprávnený odber totiž zbaviť iba vtedy, ak by tvrdila a preukázala (čo sa nestalo), že poškodenie meradla spôsobila tretia osoba, prípadne k poškodeniu došlo mimo sféry jej zodpovednosti (napr. k poškodeniu meradla došlo až po jej odňatí zamestnancom dodávateľa).

1.6.3 Zákon o energetike predpokladá, že o neoprávnený odber zemného plynu ide v prípade akéhokoľvek porušenia zabezpečenia meradla. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii bolo potvrdené znaleckým posudkom znalca Ing. Petra Leška č. 104/PL-201, ako aj jeho výsluchom na pojednávaní (pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - kryt číselníka bolo možné odklopiť bez poškodenia plomby).

1.7.1 K tvrdeniu žalovanej, že žalobca nepreukázal, že mu škoda vznikla súd uvádza, že nakoľko žalovaná v predmetnom období plyn odoberala a preddavkové platby zaplatené dodávateľovi za predmetné obdobie jej boli dodávateľom vrátené, žalovaná odobrala plyn vo vlastníctve žalobcu, za ktorý mu nezaplatila, čím žalobcovi vznikla škoda. Uvedené konštatoval aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/32/2018: V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Za skutočnú škodu treba považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli.

1.7.2 Nakoľko podľa znaleckého posudku bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nie je zrejmé, či údaj o spotrebe zemného plynu uvedený na plynometri, predstavuje skutočne odobrané množstvo plynu a teda nie je možné na základe objektívnych skutočností toto množstvo plynu určiť. Meradlo za rozhodné obdobie síce vykazovalo určité množstvo odobratého plynu, avšak vzhľadom na charakter porušenia platnosť jeho overenia zanikla, preto s poukazom na § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 142/2000 Z.z. o metrológii nie je možné použiť toto meradlo na účely vyfakturovania spotrebovaného plynu, pričom z rovnakého dôvodu nie je potrebné preukazovať, či meradlo meralo správne a teda či údaj na číselníku je alebo nie je možné akceptovať. Nakoľko stav spotreby zemného plynu indikovaný na meradle, na ktorom bola porušená plomba nebolo možné v zmysle zákona č. 142/2000 Z.z. o metrológií v spojení s ust. zákona o energetike použiť, musel žalobca určiť spotrebu zemného plynu na odbernom mieste žalovanej prostredníctvom vyhlášky MHSR č. 449/2012 Z.z., ktorá zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu a to za obdobie od posledného odpočtu meradla predchádzajúceho dňu odhalenia poškodenia zabezpečenia meradla, do zistenia poškodenia zabezpečenia meradla, teda v období od 19.2.2017 do 23.8.2017. Výšku škody žalobca vypočítal v súlade s vyhláškou za 3.724,56 m³ odobratého plynu vo výške 1.063,20 eur a vo výpočte škody si uplatnil aj náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu vo výške 215,53 eur a to za zaistenie neoprávneného odberu vrátane dopravy 144,92 eur, za posudok na meradlo 35 eur, za overenie plynometru G4-G6 15,22 eur, za opravu plynometru G1,6-G6 20,39 eur a to podľa § 1 ods. 14 vyhlášky.

1.8.1 Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t.j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava plynometru a súvisiace náklady), hodnota neoprávneného odobratého množstva zemného plynu, ako aj nákladov, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo.

1.8.2 Žalovaná namietala výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu len z dôvodu, že tento výpočet vyhotovil sám žalobca avšak neuviedla vlastné skutkové tvrdenia, teda čo v tomto výpočte popiera, ktoré položky žalobca vypočítal nesprávne, preto popretie skutkového tvrdenia žalovanou bolo neúčinné v zmysle § 151 ods. 2 C.s.p.a dôkazné bremeno v tomto ohľade ťažilo ju, ako osobu objektívne zodpovednú za vzniknutú škodu.

1.9.1 Žalovaná tvrdila, že má postavenie spotrebiteľa a že nároky uplatňované v tomto konaní vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy, preto je tento spor spotrebiteľským. S uvedeným právnym názorom žalovanej nie je možné súhlasiť, nakoľko v danom prípade uplatnený nárok nevyplýva zo zmluvného práva, keďže žalobca a žalovaná neuzatvorili žiadnu spotrebiteľskú zmluvu, vzťah medzi žalobcom a žalovanou sa netýka dodávky plynu (žalobca nie je dodávateľom plynu), ale ide o nárok na náhradu škody podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 o energetike. K tomuto súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/169/2015 zo dňa 17.5.2016.

1.9.2 Náhrada škody za neoprávnený odber plynu má špeciálnu právnu úpravu uvedenú v zákone o energetike, ktorý upravuje neoprávnený odber plynu a nároky prevádzkovateľa distribučnej siete voči odberateľovi z neho vyplývajúce. Zodpovednostný vzťah vzniknutý z titulu neoprávneného odberu plynu je vzťahom občianskoprávnym medzi škodcom a poškodeným (prevádzkovateľ). V zmysle ustanovenia § 82 ods. 3 zákona o energetike, ak nemožno vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l). V súdnom spore bolo bezpochyby znaleckým posudkom preukázané porušenie zabezpečenia na meradle proti neoprávnenej manipulácii, pričom následkom porušenia zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii je nemožnosť vykonanie riadneho vyúčtovania plynu dodávateľom. V rozhodnom období bol plyn na odberné miesto žalovanej dodaný. Odber zemného plynu poškodeným meradlom je vždy neoprávneným odberom a neoprávnený odber predstavuje existenciu protiprávneho úkonu. V príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom plynu vznikla žalobcovi škoda, ktorá škoda vznikla už len tým, že sa odoberal plyn poškodeným meradlom, teda, že došlo k neoprávnenému odberu plynu. Príчинná súvislosť v danom prípade existuje, keďže meradlo, ktoré bolo poškodené a ktorým sa realizoval neoprávnený odber plynu, bolo predmetom zmluvného vzťahu medzi žalovanou ako odberateľom a jej dodávateľom (Slovenský plynárenský priemysel, a.s.), ktorý dodávateľ zasa odoberá plynu od žalobcu ako prevádzkovateľa a distribútora siete podľa distribučnej zmluvy. V zmysle zákona o energetike neoprávnený odber sa rovná škode, pričom výška škody sa určí v zmysle citovaného ustanovenia zákona o energetike všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

1.10 V zmysle zákona o energetike boli splnené všetky zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu, preto súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú pohľadávku vo výške 1.278,73 eur s príslušenstvom, ktorá bola určená v súlade s ustanovením § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z.z. ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu.

1.11 Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením peňažného dlhu dňa 6.10.2017, keď vo vyúčtovaní škody žalobca stanovil dátum splatnosti na deň 5.10.2017, do ktorého žalovaná dlžnú sumu neuhradila, preto sa nasledujúci deň dostala do omeškania. Vychádzajúc z uvedeného má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda odo dňa 6.10.2017, kedy výška základnej úrokovej sadzby k uvedenému dňu bola 0,00%. Žalobca tak má popri dlžnej istine aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,00% (5 + 0,00%) ročne zo sumy 1.278,73 eur od 6.10.2017 do zaplatenia, ktorú sumu súd žalobcovi priznal.

1.12 O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.). Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne s § 251, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. a vecne potrebou priznania žalobcovi plnej náhrady trov konania vzhľadom na jeho plný procesný úspech v spore.

1.13 O trovách znalca rozhodol tak, že znalec Ing. Peter Leška má voči žalovanej nárok na znalečné v plnom rozsahu (výrok III.). Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil § 258 ods. 2 C.s.p. a vecne potrebou priznania znalcovi znalečného za výsluch na pojednávaní konanom dňa 28.1.2020 voči žalovanej vzhľadom na jej neúspech v spore.

2.1 Rozsudok napadla riadnym a včasným odvolaním len žalovaná s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, vniac súd prvej inštancie z nesprávneho právneho posúdenia veci (že vzťah, z ktorého si žalobca uplatňuje nároky v tomto konaní nie je vzťahom spotrebiteľským) majúceho za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej.

2.2 Na odôvodnenie svojho odvolania ďalej uviedla, že otázku, či ide o spotrebiteľskú právnu vec považuje žalovaná za zásadnú a od spôsobu jej vyriešenia závisí aj výsledok sporu, pretože nároky na náhradu škody za neoprávnený odber zemného plynu súvisia výlučne s uzatvorenou zmluvou o dodávke zemného plynu alebo zmluvou o združenej dodávke uzatvorenou medzi dodávateľom a spotrebiteľom podľa zákona o energetike. Podľa jej názoru by bolo príliš odvážne konštatovať, že práve žalobca sa za žiadnych okolností nemôže dopustiť nekalých obchodných praktík, ktorých nosnú reguláciu obsahuje práve spotrebiteľský kódex. Napriek skutočnosti, že vzťah priamo medzi žalovanou a žalobcom nevznikol tým najbežnejším spôsobom (zmluvou), nemožno prehliadať skutočnosť, že podmienkou jeho vzniku je uzavretie "štandardnej" spotrebiteľskej zmluvy. Ak teda tento "pridružený vzťah" má byť nejakým spôsobom právne posúdený, zrejme musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke zemného plynu), od ktorej sa odvíja a ktorá spotrebiteľskou zmluvou bezpochyby je. Záver o spotrebiteľskej povahe právneho vzťahu medzi sporovými stranami podporujú aj argumenty právnej logiky, konkrétne argumenty a contrario. Je zrejmé, že žalovaná v konaní nevystupuje v právnom postavení fyzickej osoby, ktorá koná v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti. Žalovaná ako odberateľ zemného plynu v domácnosti má práva na ochranu spotrebiteľa, ako to konštatoval aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí 15Co 275/2015 ako to vyplýva aj zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES, pričom stanovenie objektívnej zodpovednosti v prípade neoprávneného odberu za okolností, keď odberateľ nie je vlastníkom plynomeru a tento nemôže dodatočne chrániť, aby neporušil povinnosť umožniť prístup k meradlu prevádzkovateľovi distribučnej siete, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi spotrebiteľom a druhou zmluvnou stranou. V dôsledku toho nie je zabezpečená ochrana spotrebiteľa a jeho ekonomických záujmov a nápravu je možné dosiahnuť iba uplatňovaním subjektívnej zodpovednosti. Žalovaná má za to, že § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike ani neustanovuje presnú povinnosť, ktorú mala žalovaná porušiť a za ktorú je sankcionovaná. Žalovaná mala v čase zistenia neoprávneného odberu zemného plynu a aj stále má riadne a platne uzatvorenú zmluvu o dodávke zemného plynu, ktorá sa riadi obchodnými podmienkami dodávateľa, v zmysle ktorých je právna aktívna legitímácia žalobcu spochybnená. V tejto súvislosti žalovaná namieťa, že napriek nároku žalobcu uplatnenému v tomto konaní dodávateľ od zmluvy o dodávke zemného plynu neodstúpil a naďalej na odberné miesto dodáva zemný plyn za čo prijíma mesačné zálohové platby. Z toho vyplýva jedine záver, že podľa dodávateľa zemného plynu k neoprávnenému odberu zemného plynu na odbernom mieste žalovaného nedošlo. Konanie žalobcu vykazuje známky nekalého konania vo vzťahu k odberateľom zemného plynu najmä: prevzatie a overenie plomby žalobca nie je povinný preukazovať, škodu nepreukazuje relevantným spôsobom iba fiktívne vypočítava zmysle vyhlášky, zodpovednosť odberateľa je objektívna, uplatňovanie nároku na náhradu škody bez zmluvy, respektíve mimo režimu ochrany spotrebiteľa.

2.3 Súd priznal žalobcovi nárok na náhradu škody napriek tomu, že ten nepreukázal základný predpoklad objektívnej zodpovednosti žalovanej (protiprávny úkon) za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu, a to skutočnosť, že žalovaná odoberala v rozhodnom období teda od 19.2.2017 do 23.8.2017 zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Zároveň nebol preukázaný ani vznik skutočnej škody.

2.4 Žalobca, ako prevádzkovateľ distribučnej siete plynu nepredložil žiaden listinný a/ alebo iný relevantný dôkaz o tom, že dňa 18.2.2014 alebo 19.2.2014 na odbernom mieste žalovanej v skutočnosti vykonal fyzický odpočet spotreby zemného plynu, tak ako si to vyžaduje § 1 ods. 9 vyhlášky číslo 449/2002 na Z.z..

2.5 Postup znalca nie je dostatočný, aby bolo možné urobiť záver o preskúmateľnosti jeho znaleckého posudku a prihliadať na jeho záver ako na nepochybný, ako vyplýva zo znaleckého posudku ako aj výpovede znalca v priebehu súdneho konania. Znalec v posudku neuviedol žiadne použité odborné metódy a postupy pre vyvodenie svojich záverov, uviedol iba svoje subjektívne pocitové, zrakové vnemy "optickým skúmaním zistil", ktoré však neporovnal so žiadnymi konštantami, v podstate vychádzal iba zo svojej opakovanej skúsenosti, ktorej správnosť však žiadnym spôsobom neosvedčil. Hodnotenia znalca sú v podstatnej miere subjektívne a môžu byť ovplyvnené viacerými faktormi, avšak dávajú možnosť zachádzať pri úvahách o zásahu do meracieho zariadenia spotreby zemného plynu omnoho ďalej, najmä vtedy, ak zamestnanci žalobcu manipulujú s meracími zariadeniami v neprítomnosti odberateľa ako to bolo aj v tomto prípade. Žalovaná poukazuje tiež na to, že v nálezovej časti posudku niet

žiadneho forenzného dôkazu a tým niet znaleckého záveru, ktorý by exaktne zdokumentoval nedovolenú manipuláciu s počítadlom.

2.6 Žalovaná namieta aktívnu legitímáciu žalobcu, byť účastníkom sporu, keďže s ním ako s prevádzkovateľom distribučnej siete nemá žiaden zmluvný vzťah a v zákone je žalobca až ako druhý subjekt v poradí. Logickým postupom uplatňovania nároku na náhradu škody by bolo, že vyúčtovanú "škodu" spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu účtuje distribútor - žalobca dodávateľovi zemného plynu a ten si ju následne uplatní voči odberateľovi, napríklad žalovanej. Takýto postup by bolo možné považovať za vecne správny i zákonný, pričom stranám sporu by boli priznané práva, také ako im patrila. Spôsob uplatňovania nároku priamo prevádzkovateľom distribučnej siete budí dojem zámerného upierania procesných práv v neprospech jednej strany sporu, čo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach. Prítom k nerovnováhe strán sporu dochádza počas celého trvania odberu zemného plynu, keďže odberateľ zemného plynu nie je vlastníkom plynomeru a tento nemôže dostatočne chrániť, aby neporušil povinnosť umožniť prístup k meradlu prevádzkovateľovi distribučnej siete, avšak je objektívne zodpovedný za neoprávnený odber i poškodenie merača.

2.7 Nesprávny je záver súdu prvej inštancie, že z dokazovania vyplynulo, že žalovaná v rozhodnom období odoberala plyn, nakoľko žalovaná opakovane uviedla, že má kotol na tuhé palivo ktorým kúri a zemným plynom v priebehu zimy temperuje - prikuruje, pričom poukázala na to, že sporák má len 2 horáky na plyn a ostatné sú na elektrickú energiu. Sama skutočnosť, že žalovaná bola v spornom období doma, neumožňuje prijať záver, že plyn skutočne spotrebovala. Súd na základe vlastných dohadov dospel k záveru, že ak bolo zúčtovanie ku dňu 19.2.2017 s určitou nameranou spotrebou zemného plynu muselo dôjsť k fyzickému odpočtu žalobcom. Uvedené žiadnym spôsobom nevyplýva zo súdneho spisu a túto skutočnosť žalovaná namietala. Z dokazovania nevyplývalo, akým spôsobom bol odpočet vykonaný a ozrejmienie tejto skutočnosti a odstránenie akýchkoľvek pochybností žalovaná považuje za nevyhnutné najmä z toho dôvodu, že táto skutočnosť má zásadný vplyv na počet dní trvania tvrdeného neoprávneného odberu zemného plynu.

2.8 Z výsluchu znalca okrem iného vyplynulo, že na vylúpenie krytu číselníka merača postačoval krátky čas na to, aby osoba, ktorá vie, kde sa ochranné prvky nachádzajú zvládla s hocíjakým náradím (aj širokým kuchynským nožom) kryt odlúpnuť. Žalovaná netvrdila v konaní nič čo nevie preukázať, avšak v konaní odznela domnienka, že mohlo ísť o technickú či výrobnú chybu ("vadu"), čo žalobca žiadnym spôsobom nevyvrátil, skôr naopak, v konaní používal pojmy ako za "štandardných technických okolností".. Je povinnosťou žalobcu preukázať svoje tvrdenia i výšku škody, ak vznikla. Ak sa súdu z výpovedí svedkov alebo prednesov strán sporu javilo, že žalovaná nenesie zodpovednosť za neoprávnený odber, mal to zohľadniť vo svojom rozhodnutí.

2.9 Náklady, ktoré žalobcovi vznikli v súvislosti s tvrdeným neoprávneným odberom plynu nemožno považovať za škodu, keďže ide o hlavnú - obchodnú činnosť žalobcu pri plnení povinností, ktoré mu vyplývajú zo zákona. Ak by chcel súd považovať tieto náklady za skutočnú škodu, musel by sa vyrovnáť s tým, aké skutočné náklady boli vynaložené na zistenie a odstránenie neoprávneného odberu na odbernom mieste žalovanej. Hypoteticky je totiž možné, že v konkrétny deň pracovníci žalobcu odhalili v tej istej obci niekoľko ďalších odberných miest s neoprávneným odberom zemného plynu. V tomto prípade by musel minimálne cestovné náklady rozpočítať medzi viacerých odberateľov. Tiež je nevyhnutné poukázať na znenie § 76 ods. 1, v zmysle ktorého je žalobca povinný merať dodávku plynu vlastným určeným meradlom, ktoré koncovému odberateľovi plynu bezodplatne montuje, udržiava a pravidelne zabezpečuje jeho overenie.

2.10 Osobitne nesprávnym je výrok o nároku znalca na náhradu trov konania. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Znalec, ale nie stranou sporu. Nemôže byť v spore úspešný ani neúspešný. Znalcovi patrí znalečné, ktorému vypláca štát. Civilný sporový poriadok, na rozdiel od O.s.p. neobsahuje úpravu náhrady trov konania štátu. V rozhodovacej praxi súdov sa ale na základe analógie predvídanej v článku 4 ods. 12 C.s.p. aplikujú ustanovenia 151 ods. 6 O.s.p.. Správne mal teda súd rozhodnúť o tom, kto bude nahrádzať štátu trovy, v tomto prípade trovy znaleckého dokazovania.

3.1 Žalobca odvolací návrh nepodal a vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu žalovanej navrhol odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a žalobcovi priznať nárok

na náhradu trov odvolacieho konania dôvodiac, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí dostatočne vysporiadal so všetkými žalovanou namietanými skutočnosťami, pričom podané odvolanie neobsahuje žiadne nové tvrdenia. Rozsudok je dostatočne odôvodnený, racionálny a súladný s ustálenou rozhodovacou praxou.

3.2 Správny je záver súdu prvej inštancie že v prejednávanej veci sa nejedná v žiadnom prípade o spotrebiteľský spor, nakoľko žalobcom uplatnený nárok (škoda spôsobená neoprávneným odberom plynu) vyplýva priamo zo ZoE a jeho právny základ nepredstavuje žiaden zmluvný dokument (spotrebiteľská zmluva), ktorý by žalobca so žalovaným uzavrel. K obdobnému záveru dospel aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí 5Co 169/2012 z 17.5.2016, prípadne Krajský súd v Trnave v rozhodnutí 24Co 140/2017 z 10.1.2018 v zmysle ktorých, žalobca so žalovaným nie je v priamom vzťahu, teda je zrejmé, že sa nemôže medzi stranami sporu jednať o spotrebiteľský vzťah.

3.3 Neobstojí námietka žalovanej, že žalobca nepreukázal základný predpoklad na vznik škody a to najmä odber plynu a porušenie povinnosti a to aj s poukazom na plynové spotrebiče, ktoré sa na odbernom mieste nachádzajú, ako aj skutočnosť, že sama žalovaná vo svojom odvolaní uvádza, že počas zimného obdobia plynom temperuje.

3.4 Čo sa týka naplnenie ďalších predpokladov vzniku škody, žalobca má za to, že tieto boli riadne v konaní preukázané a v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co 65/2018-334 z 26.3.2019 v zmysle ktorého sa za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona číslo 250/2012 Z.z. považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako protiprávnemu úkonu je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu a vznikom škody. Z predmetného rozhodnutia ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spis. zn. 3Obdo 51/2017 potom vyplýva, že odberateľ plynu zodpovedá za objektívny protiprávny stav vzniknutý na určenom meradle na jeho odbernom mieste bez ohľadu na to, či tento stav sám zaviniel alebo vyvolal.

3.5 Súd sa dostatočne zaoberal aj otázkou porušenia zabezpečenia meradla, pričom svoje závery v dostatočnej miere v napadnutom rozhodnutí aj odôvodnil. Znalec bol vypočutý v konaní, pričom svoj znalecký posudok ako aj prijaté závery riadne zdôvodnil, vysvetlil a vhodne doplnil. Súd teda nevychádza pri svojom rozhodovaní len z predloženého znaleckého posudku, ale zároveň prihliadol aj na výpoveď znalca prednesenú na pojednávaní súdu dňa 28.1.2020. Z dokazovania v tejto veci vyplynulo, že kryt číselníka meradla na odbernom mieste žalovanej bolo možné odklopiť bez poškodenia plomby. Tretej osobe tak bolo umožnené dostať sa zakryt číselníka a ľubovoľne zasiahnuť do meradlom nameraných hodnôt. V plnej miere teda možno súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, že zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené.

3.6 Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva priamo zo zákona a nie ju potrebné osobitne preukazovať. Žalobca je oprávnený vykonávať distribúciu plynu na základe povolenia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví a teda reálne je prevádzkovateľom distribučnej siete, pričom zmluvy o dodávke plynu neuzatvára ani neuzatvára. Tieto uzatvárajú len dodávatelia, ktorých voľba je po liberalizácii trhu s plynom výlučne záležitosťou spotrebiteľov ako konečných odberateľov.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), a h/ C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolacie námietky vznesené žalovanou nie sú dôvodné.

5.1 Predmetom konania je žaloba o zaplatenie 1.278,73 eur s 5%-ným ročným úrokom z omeškania počítaným zo sumy 1.278,73 eur od 6.10.2017 do zaplatenia titulom nároku prevádzkovateľa distribučnej siete plynu na náhradu škody vzniknutej mu neoprávneným odberom plynu, meraným určeným meradlom na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Súd prvej inštancie žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zároveň znalci priznal nárok na znalečné voči žalovanej v plnom rozsahu.

5.2 Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovanej bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil a následne dospel k nesprávnemu právnemu záveru o plnej dôvodnosti žaloby žalobcu a vzniku nároku žalobcu na plnú náhradu trov konania a nároku znalca na znalečné voči žalovanej v plnom rozsahu.

6. Podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

7.1 Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatnených nárokov a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v odvolaní napadnutej časti, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 C.s.p. odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku v preskúmvanej časti. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových, či právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné:

Pokiaľ námietky smerujú k právnemu posúdeniu veci odvolací súd uvádza:

Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

7.2 Základnou spornou otázkou bolo, či pre účely nároku prevádzkovateľa distribučnej siete na náhradu škody podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE je potrebné skúmať, akým spôsobom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, či došlo k poškodeniu meradla spôsobom umožňujúcim neoprávnený odber plynu resp. znemožňujúcim jeho správnu činnosť (či došlo k zásahu do mechanickej časti meradla - plynomeru), nakoľko až takýto zásah môže mať za následok neoprávnený odber plynu, alebo postačí ak je v konaní nesporné/preukázané že na predmetnom meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, prípadne či je potrebné skúmať či takýto zásah do meradla spôsobila samotná žalovaná, prípadne ho spôsobili aj samotní zamestnanci žalobcu.

7.3 Podľa § 82 ods. 1, písm. d) ZoE, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

7.4 Podľa § 82 ods. 2 ZoE, odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

7.5 Podľa § 82 ods. 3 ZoE, ak nemožno vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

7.6 Podanou žalobou sa žalobca domáha voči žalovanej zaplattenia náhrady škody, ktorú mu mala spôsobiť žalovaná neoprávneným odberom zemného plynu, keď v rozhodnom období (19.2.2017 až 23.8.2017) na danom odbernom mieste odoberala zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čím podľa žalobcu došlo k naplneniu skutkovej podstaty neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (kryt číselníka bolo možné odklopiť bez poškodenia plomby) žalobca preukazoval znaleckým posudkom číslo 613/PL-2017 z 13.9.2017 znalca z odboru kriminalistika, odvetvie mechanoskopia, Ing. Petra Lešku.

7.7 S ohľadom na skutočnosti uvedené v odseku 7.6 odvolací súd poukazuje na to, že žalobca si žalobou uplatnil náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu voči žalovanej s poukazom na skutkovú podstatu uvedenú v ustanovení § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, pričom súd prvej inštancie bol povinný z uvedeného vychádzať (tu pozri aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/51/2018).

7.8 Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 51/2017, ktorým NS SR odkazom na predošlé rozhodnutia zaujal jednoznačný záver, že podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol nameraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa plynu. Za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákon (§ 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z.) sa považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) cit. zák. rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) ZoE. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý prístupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu a vznikom škody. Z cit. rozhodnutia NS SR v podstate vyplýva, že odberateľ plynu tu zodpovedá za objektívny protiprávny stav vzniknutý na určenom meradle na jeho odbernom mieste bez ohľadu na to, či tento stav sám zaviniel alebo vyvolal. Na takéto závery poukázal Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/32/2018, od ktorých nemal dôvod sa odkloniť, a ktoré považoval za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

7.9 Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) ZoE, upravuje osobitný prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu a sú špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 420 Občianskeho zákonníka, upravujúcim všeobecnú zodpovednosť fyzických a právnických osôb za škodu. Predpokladmi zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d), v spojení s ustanovením § 82 ods. 2 ZoE sú 1. porušenie právnej povinnosti, 2. existencia škody a 3. príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou (ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie). V tomto prípade ide o osobitný druh objektívnej zodpovednosti odberateľa, keď rozhodujúce v zmysle tohto ustanovenia je to, že odberateľ odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ktorým protiprávnym konaním odberateľa skutočne vznikla škoda buď dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete, prevádzkovateľovi distribučnej siete, alebo prevádzkovateľovi zásobníka. V danom prípade nároku na náhradu škody preto nie je potrebné zisťovať zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu, avšak musia byť preukázané všetky ostatné zložky zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu, t.j. 1. protiprávny úkon spočívajúci v odoberaní plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, 2. vznik skutočnej škody na strane jednej z oprávnených osôb (dodávateľ plynu, prevádzkovateľ prepravnej siete a prevádzkovateľ distribučnej siete alebo prevádzkovateľ zásobníka) a 3. existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom.

7.10 Záver podsúvaný odvolaciemu súdu žalovanou, že vznik škody možno vyvodiť iba zo samotného zásahu do meradla (počítadla), následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu, pričom takéto poškodenie meradla preukázané nebolo v danej veci podľa odvolacieho súdu neobstojí, keďže súd prvej inštancie bol povinný tak ako už odvolací súd konštatoval vyššie vychádzať z toho, že žalobca si uplatnil náhradu škody spôsobenej

neoprávneným odberom plynu voči žalovanej s poukazom na konkrétnu skutkovú podstatu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, ktorá na rozdiel od skutkovej podstaty podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike nevyžaduje skúmať či meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, ale postačí skúmať či došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle.

7.11 Podstatný v danej veci je záver prvoinštančného súdu, keď konštatoval, že z dokazovania vyplynulo, že na predmetnom meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (poznámka odvol. súdu - tak ako to uzavrel aj súd prvej inštancie, konkrétne toto skutkové tvrdenie žalobcu priamo/výslovne nepoprela počas konania súdu prvej inštancie ani žalovaná (tu pozri aj záp. z pojed. súdu zo dňa 7.11.2019 a 28.1.2020), ktorá len namietala spôsob jeho preukazovania žalobcom /a to námietka smerovala len voči znaleckému posudku, ako len jednému z dôkazov predložených žalobcom/ opomínajúc, že možnosť odklopenia krytu číselníka meradla bola zistená aj pracovníkmi žalobcu pri jeho demontáži čo bol dôvod jeho zaslania na overenie) a žalovaná, ktorá sa demontáže osobne zúčastnila, takéto skutkové zistenia v tom čase žiadnym spôsobom nenamietala - poprela len obvinenie, že by takéto poškodenie spôsobila ona sama - tu pozri aj § 151 ods. 1 a 2 C.s.p.), keďže bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii - kryt číselníka bolo možné odklopiť bez poškodenia plomby, z čoho je nutné podľa odvolacieho súdu vychádzať a vyvodit' preukázanie existencie protiprávneho úkonu ako jedného z predpokladov zodpovednosti za škodu, ktorý vyplýva z § 82 ods. 1 písm. d) ZoE..

8. Obdobne nedôvodnou bola aj námietka žalovanej o nesprávnosti záveru súdu prvej inštancie o neodôvodnených pochybnostiach týkajúcich sa záverov znalca o porušení zabezpečenia plynomeru proti neoprávnenej manipulácii pre nepreskúmateľnosť postupu znalca, nakoľko zo znaleckého posudku predloženého žalobcom a jeho výpovede pred súdom jednoznačne vyplýva, že znalec vizuálnou prehliadkou zistil, že kryt číselníka plynomeru bolo možné odklopiť bez poškodenia plomby, čo riadne aj fotograficky zdokumentoval a príslušnú fotodokumentáciu zahrnul do znaleckého posudku (tu pozri časť II. Posudok). Pre poriadok je potrebné uviesť (ako to správne namietal aj samotný žalobca), že žalovaná počas konania samotné porušenie pôvodného zabezpečenia existujúce už v čase demontáže meracieho zariadenia (dňa 24.8.2017) nenamietala a úvahy žalovanej o tom, že k poškodeniu plynomeru mohlo dôjsť aj počas prepravy meracieho zariadenia ku znalcovi, alebo aj samotnými pracovníkmi žalobcu, prípadne znalcom pri znaleckom úkone, pôsobia až paranoidne. Obdobne nemohla obstáť ani námietka žalovanej, že ak sa súdu z výpovedí svedkov alebo prednesov strán javilo, že žalovaná nenesie zodpovednosť za neoprávnený odber, mal to zohľadniť vo svojom rozhodnutí, nakoľko z rozsudku nie je zrejmé, že by sa súdu z výpovedí svedkov, alebo prednesov strán sporu javilo, že žalovaná nenesie zodpovednosť za neoprávnený odber.

9. Pre poriadok je potrebné uviesť, že nespornosť skutkového tvrdenia (v tomto prípade skutkového tvrdenia žalobcu o porušení zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii) v zmysle § 151 C.s.p. je daná buď de facto, alebo de iure. De facto je skutkové tvrdenie nesporné, ak protistrana vyhlási, že je pravdivé, alebo, ak protistrana uvedie rovnaké skutkové tvrdenie. De iure je skutkové tvrdenie nesporné, ak sa aplikuje právna domnienka upravená v § 151 ods. 1. C.s.p.. Podľa tejto domnienky platí, že skutkové tvrdenie je nesporné, ak ho protistrana nepoprela vôbec (ak sa k tvrdenej skutočnosti nevyjadrila), alebo, ak ho síce poprela, avšak neúčinne. Na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky. Za podmienok uvedených v § 151 ods. 2 C.s.p. musí totiž popierajúca strana uviesť vlastné tvrdenia. Rovnako ako skutkové tvrdenia, aj popretie skutkových tvrdení musí byť substancované. Popretie skutkových tvrdení protistrany musí byť výslovné. Nepostačuje všeobecné vyhlásenie (napríklad o tom, že žaloba je nedôvodná, resp. v prejednávanej veci - že žalobcom predložený posudok nepreukazuje poškodenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii), z ktorého by bolo možné vyvodit' iba konkludentný nesúhlas strany so skutkovým stavom tvrdeným protistranou.

10.1 Pokiaľ ide o námietku odvolateľa o nesprávnosti záveru súdu prvej inštancie, že nepreukázal vznik škody a že táto mu vznikla v súvislosti so spotrebou plynu v čase neoprávneného odberu odvolací súd uvádza:

Podľa § 82 ods. 2 ZoE, odberateľ, ktorý neoprávnené odberal plyn, je povinný nahradiť okrem iného prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočnú škodu, ak vznikla. V prípade neoprávneného odberu plynu dochádza k vzniku škody prevádzkovateľovi distribučnej siete práve preto, že tento nemôže odberateľovi poskytnúť platné údaje o nameranej spotrebe plynu. Z § 76 ods. 1 ZoE vyplýva, že dodávka

plynu sa meria určeným meradlom, pričom na základe týchto údajov spravidla aj prebieha fakturácia zo strany dodávateľa (§ 76 ods. 7 cit. zák.), pokiaľ prevádzkovateľ distribučnej siete neurčí použitie typového diagramu (§ 76 ods. 2 cit. zák.). V dôsledku porušenia zabezpečenia určeného meradla pred neoprávnenou manipuláciou zaniká platnosť overenia a tiež použiteľnosť údajov z tohto určeného meradla (§ 15 ods. 6 písm. d/ zákona č. 142/2000 Z.z.). Údaje získané z takéhoto meradla teda dodávateľ plynu nemôže použiť ako podklad fakturácie, v dôsledku čoho nemôže v podstate vôbec vyúčtovať dodávku plynu (nie je totiž zrejmé, či vôbec plyn dodal a v akom rozsahu). Pokiaľ však bol na takomto odbernom mieste plyn skutočne odoberaný, potom je zrejmé, že niekomu tento plyn „chýba“. Pre určenie toho, komu chýba, kto teda má nárok na jeho náhradu, sú rozhodujúce pravidlá organizáciu trhu s plynom. Plyn sa od dodávateľov prepravuje k odberateľom spravidla distribučnou sieťou (porov. § 2 písm. c/ piaty bod ZoE). Distribúcia plynu z technického hľadiska prebieha v zásade samospádom, keď zodpovednosťou prevádzkovateľa distribučnej siete je zabezpečovať v sieti v zásade dostatočný tlak na to, aby plyn v tejto sieti „tiekol“. Veľmi zjednodušene možno povedať, že jeho úlohou je zabezpečiť, aby bolo do tejto siete na jednom „konci“ vháňané dostatočné množstvo plynu na to, aby v tejto sieti bol dostatočný tlak na to, aby odberateľovi, ktorý otvorí kohútik alebo zapne plynový spotrebiteľ, plyn na určenom mieste sám (vlastným tlakom) vychádzal. Distribučná sieť je na území Slovenskej republiky v zásade len jedna s určenými vstupnými bodmi a výstupnými bodmi (§ 50 ods. 2 a 3 vyhlášky ÚRSO č. 24/2013 Z.z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie trhu s plynom), na ktorú sú však napojení rôzni dodávateľia plynu a odberatelia plynu. Je technicky v podstate nemožné viesť samostatnú sieť od každého dodávateľa ku každému odberateľovi, v dôsledku čoho sa plyn všetkých dodávateľov distribuuje k odberateľom jednou sieťou. Dodávateľia do nej plyn dodávajú, odberatelia z nej plyn odoberajú. Úlohou prevádzkovateľa distribučnej siete je potom jednak zabezpečovať zásadný súlad medzi množstvom dodávaného a množstvom odoberaného plynu a v rámci toho vyúčtovať a „párovať“ množstvá plynu odobraté jednotlivými odberateľmi s jednotlivými dodávateľmi. Na tento účel vyhlášky č. 24/2013 Z.z. ustanovuje v § 53 a 54, ako aj § 58 a nasl. podrobný postup, akým sa táto rovnováha zabezpečuje. Už z logiky vecí však nie je možné nikdy presne predpokladať, koľko plynu odberatelia zo siete odoberú. V dôsledku toho môže dočasne nastať nesúlad medzi množstvom odobraného a dodaného plynu, čím vzniká tzv. odchýlka. Jej vyvažovanie je podľa § 2 písm. c) pätnásteho bodu zákona o energetike a § 67 vyhlášky č. 24/2013 Z.z. cit. § 67 ods. 1 vyhlášky č. 24/2013 Z.z. Z.z. potom rozlišuje medzi technickým vyvažovaním (teda technické opatrenia na zabezpečenie prevádzky siete, napr. aj dodanie vlastného plynu prevádzkovateľa distribučnej siete do siete na účel udržania rovnováhy v sieti) a obchodným vyvažovaním, ktorým je vyúčtovanie vznikajúcich rozdielov. Prevádzkovateľ distribučnej siete na základe odčítania spotreby plynu jednotlivými odberateľmi, ktorí majú uzavretú zmluvu o dodávke s tým istým dodávateľom, zisťuje, či množstvo odobraného plynu zodpovedá množstvu plynu dodaného do siete týmto dodávateľom. Ak medzi týmito množstvami vznikne nesúlad, je zrejmé, že odberatelia odobrali plyn niekoho iného, a vzniknutý rozdiel musí nahradiť dodávateľ, ktorý nedodal do siete dostatok plynu pre svojich odberateľov.

10.2 Škodu, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t.j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (výmena poškodeného plynomeru a súvisiace náklady), hodnota neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré prevádzkovateľ distribučnej siete musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu odberateľom (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/32/2018). Nejde teda výlučne o hodnotu odobratého plynu, navyše hodnota takto odobratého plynu nemôže zodpovedať pôvodnej zmluvnej cene s poskytovateľom prístupu k distribučnej sieti, ktorý však v relevantnom období nemohol plyn podľa zmluvy žalovanej dodávať. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovanou. Za skutočnú škodu je potrebné považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli. Pre prípad kedy skutočnú škodu nie je možné určiť inými relevantnými prostriedkami, zákon splnomocnil príslušné ministerstvo, aby všeobecne záväzným predpisom určilo náhradný spôsob výpočtu výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávneného odberu plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnene odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. Ako už bolo vyššie uvedené, podľa § 19

zákona číslo 142/2000 Z.z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Objektívne spoľahlivým podkladom, ktorý zákon v odseku 3 ustanovenia § 59 ZoE predpokladá, t.j. podkladom na základe, ktorého by bolo možné presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t.j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnakých odber za obdobie zisťované. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, tak je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu.

11.1 Neobstojí ani námietka žalovanej, že súd priznal žalobcovi nárok na náhradu škody napriek tomu, že ten nepreukázal základný predpoklad objektívnej zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú neoprávnenejším odberom zemného plynu, a to skutočnosť, že žalovaná odoberala v rozhodnom období teda od 19.2.2017 do 23.8.2017 zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii ako aj námietka žalovanej, že žalobca, ako prevádzkovateľ distribučnej siete plynu nepredložil žiaden listinný a/ alebo iný relevantný dôkaz o tom, že dňa 18.2.2014 alebo 19.2.2014 na odbernom mieste žalovanej v skutočnosti vykonal fyzický odpočet spotreby zemného plynu, tak ako si to vyžaduje § 1 ods. 9 vyhlášky číslo 449/2002 na Z.z..

11.2 Podľa § 149 C.s.p. prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

11.3 Podľa § 153 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p., strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (1). Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (2). Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej (3).

11.4 V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že sporové konanie sa spravuje zásadou koncentrácie konania čo znamená, že strany sporu nie sú oprávnené vykonať niektoré procesné úkony kedykoľvek v priebehu konania, ale iba v určitom štádiu konania. Ak procesný úkon strany, ktorý podlieha koncentrácii konania, nie vykonaný včas, nespôsobuje (za zákonom ustanovených podmienok) procesnoprávne účinky. Táto absencia sa prejaví v tom, že súd na procesný úkon neprihliada. Procesné úkony strán sporu, ktoré podliehajú koncentrácii konania sú prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, tak ako to stanovuje § 149 C.s.p..

11.5 Zo spisu odvolací súd zistil, že žaloba so všetkými jej prílohami bola žalovanej doručená dňa 4.4.2019 spolu s platobným rozkazom ukladajúci jej povinnosť zaplatiť žalobcovi uplatnenú pohľadávku aj s príslušenstvom v plnom rozsahu. Žalovaná riadne a včas podala voči predmetnému platobnému rozkazu odpor, v ktorom nenamietala, že by v rozhodnom období zemný plyn nespotrebovala, práve naopak v tomto okrem iného uviedla, že plyn používa na prevádzku kombinovaného sporáka, ktorý má 2 plynové horáky. Súd prvej inštancie žalovanú vyzval k vyjadreniu sa k vyjadreniu žalobcu k jej odporu proti platobnému rozkazu, ako aj aby uviedla ďalšie skutočnosti a označila dôkazy na svoju obranu s poučením, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (§ 153 ods. 1 a 2 a § 149 C.s.p.). Predmetnú výzvu spolu s poučením o koncentrácii konania žalovaná prevzala 14.8.2019, avšak až do pojednávania súdu konaného dňa 7.11.2019 skutkové tvrdenie žalobcu o odoberaní plynu v rozhodnom období žalovanou žiadnym spôsobom nepoprela. Na pojednávaní súdu konanom dňa 7.11.2019 právny zástupca žalovanej najskôr len skonštatoval, že žalobca nepreukázal, že žalovaná v spornom období zemný plyn odoberala a až následne na námietku žalobcu ohľadne koncentrácie súdneho konania a nepredloženia žiadnych nových skutočností alebo

tvrdení zo strany žalovanej ohľadne odoberania zemného plynu v rozhodnom období žalovanou právny zástupca žalovanej začal popierať skutkové tvrdenia žalobcu, že by žalovaná v rozhodnom období zemný plyn odoberala s poukazom na to, že aj niekoľko rokov predtým ako napríklad v roku 2012 od 14. 1. do 1.5., keď mala zlomenú nohu a bola operovaná, tak zemný plyn neodoberala keď bola v nemocnici, prípadne poukazom na rok 2013, keď bola mesiac v kúpeľoch (teda vo vzťahu k žalovanému obdobiu išlo o úplne neúčinné popretie rozhodných skutkových tvrdení žalobcu) a okrem toho, aj dôvodiac, že žalovaná (vo všeobecnosti - poznámka odvolacieho súdu) vykuruje dom kotlom na tuhé palivo (teda opätovne vo vzťahu k žalovanému obdobiu neoprávneného odberu zemného plynu neúčinne). Pokiaľ súd prvej inštancie na takéto účelovo a oneskorene vznesené prostriedky procesnej obrany neprihliadol, konal správne, pričom dôvody jednoznačne uviedol aj v odôvodnení svojho rozhodnutia vo veci samej. Pre poriadok je potrebné dodať, že žalovaná ani žiadnym spôsobom nezdôvodnila, prečo takéto prostriedky procesnej obrany (aj keď podľa názoru odvolacieho súdu neúčinné) nepoužila skôr, respektíve čo jej bránilo v tom, aby boli predložené súdu skôr, majúť na zreteli rýchlosť a hospodárnosť konania (ako to v podstate konštatoval aj súd prvej inštancie). Záver súdu prvej inštancie, že z vykonaného dokazovania bolo možné prijať záver, že žalovaná odoberala v rozhodnom období teda od 19.2.2017 do 23.8.2017 zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo potrebné preto považovať za vecne správny na námietku žalovanej o jeho nesprávnosti za nedôvodnú.

11.6 Obdobne z tých istých dôvodov nebolo možné prihliadnuť ani na námietku žalovanej vznesenú dokonca až v odvolacom konaní (v rozpore s ust. § 366 C.s.p.), že žalobca, ako prevádzkovateľ distribučnej siete plynu nepredložil žiaden listinný a/ alebo iný relevantný dôkaz o tom, že dňa 18.2.2014 alebo 19.2.2014 na odbernom mieste žalovanej v skutočnosti vykonal fyzický odpočet spotreby zemného plynu, tak ako si to vyžaduje § 1 ods. 9 vyhlášky číslo 449/2002 Z.z.. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že koncepcia odvolacieho konania v civilnom procese vychádza z takzvaného neúplného apelačného systému čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Ako odvolateľ v odvolaní vymedzil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e) až h), právo na uvedenie prípadný novôt bude podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Je teda úlohou odvolateľa v odvolaní dokázať, že nové prostriedky procesného útoku alebo nové prostriedky procesnej obrany ktoré uvádza až teraz nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nesplní, na novoty nebude môcť odvolací súd prihliadnuť (pričom na diskvalifikáciu novoty postačí aj opomenutie jej skoršieho neuvedenia zavinením z nedbanlivosti). V tejto súvislosti potom odvolací súd konštatuje, že žalovaná v odvolaní ani neuviedla, z akých dôvodov takýto prostriedok procesnej obrany doposiaľ v konaní nepoužila respektíve nemohla použiť bez svojej viny.

12. Napokon za nedôvodnú bolo potrebné považovať aj námietku žalovanej o potrebe posúdenia charakteru vzťahu medzi žalobcom a žalovanou ako spotrebiteľského prípadne o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu. Súd prvej inštancie vzťah medzi žalobcom a žalovanou posúdil vecne správne a správne uzavrel, že nezistil relevantnosť spotrebiteľského charakteru zmluvného vzťahu odberateľ - dodávateľ plynu v súvislosti s posudzovaním charakteru zodpovednosti odberateľa za neoprávnený odber plynu a odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na bod 35. rozsudku súdu prvej inštancie. Zodpovednosť žalovanej za neoprávnený odber zemného plynu je v zmysle citovanej platnej právnej úpravy (§ 82 ZoE v znení v rozhodnom období) aj podľa názoru odvolacieho súdu objektívna a žalobca má aktívnu legitímáciu na vymáhanie uplatnenej pohľadávky, nakoľko táto mu vyplýva ako prevádzkovateľovi distribučnej siete priamo zo ZoE (§ 82 ods. 2), pričom napriek nesúhlasu žalovanej, resp. jej výkladu predmetného ust. § 82 ods. 2 ZoE je nerozhodné, že ako oprávnený subjekt je žalobca uvedený na 2. mieste. Tu odvolací súd poukazuje na správne a vyčerpávajúce odôvodnenie nemožnosti prihliadnutia k takejto námietke žalovanej súdom prvej inštancie v napadnutom rozsudku v bode 24. a 25..

13.1 Pokiaľ ide o námietku odvolateľky o nesprávnosti výroku o nároku znalca na náhradu trov konania voči žalovanej z dôvodu, že takýto nárok vzniká znalcovi len voči štátu a že správne mal teda súd rozhodnúť o tom kto bude nahrádzať štátu trovy, v tomto prípade trovy znaleckého dokazovania odvolací súd uvádza:

Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

13.2 Podľa § 258 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., svedkovi môže súd ako svedočné priznať náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov spojených s jeho výsluchom (1). Náhradu účelne vynaložených hotových preukázaných uplatnených výdavkov súd prizná aj znalcovi, ak bol vylúchnutý podľa § 208 ods. 3.

13.3 Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

13.4 V tejto súvislosti odvolací súd dopĺňa, že trovy dôkazov v zásade znáša strana prostredníctvom preddavkovej povinnosti. V takom prípade rozhoduje súd o priznaní svedočného a znalečného podľa § 258 C.s.p., t.j. iba v prípade, ak sú trovy dôkazu kryté preddavkom. Druhým riešením (v prípade absencie preddavku) je priznanie týchto trov podľa ustanovenia § 262 C.s.p. tým spôsobom, že súd uloží strane, aby tieto trovy nahradila oprávnenej osobe (svedkovi, znalcovi a podobne). Ak súd rozhoduje o priznaní trov dôkazu podľa § 258 C.s.p. (teda o trovách krytých preddavkom - čo však nebol prípad práve prejednávanej veci), musí o ich priznaní rozhodnúť bez zbytočného odkladu v priebehu konania, a to od momentu ich riadneho uplatnenia. V prípade, že trovy daného dôkazu nie sú kryté preddavkom (ako to bolo aj v práve prejednávanej veci), aplikuje sa na rozhodovanie o týchto trovách ustanovenie § 262 C.s.p., čo znamená, že súd o nich rozhoduje v rámci rozhodovania o náhrade trov konania v štádiu, v ktorom sa konanie končí. Nevyhnutnou podmienkou na priznanie náhrady znalca na náhradu nákladov, ktoré znalcovi vznikli v súvislosti s jeho výsluchom pred súdom je, aby si ich znalec (na rozdiel od iných nárokov znalca) uplatnil rovnakým spôsobom ako svedok, t.j. pri podaní výpovede, najneskôr však do 10 dní. Ostatné nároky si znalec nemusí osobitne uplatňovať, musí však predložiť súdu ich vyúčtovanie, aby bolo možné o jeho nárokoch, respektíve o ich výške rozhodnúť. O nároku na náhradu trov znalca, svedka alebo iných osôb v súvislosti s trovami dôkazov rozhoduje súd vždy samostatným výrokom. Pre poriadok je ďalej potrebné dodať, že pre spôsob rozhodnutia o trovách konania je určujúcou zásada úspechu v spore (v zmysle ktorej trovy konania protistrany, ako aj náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov znalcovi, ak bol vylúchnutý podľa § 208 ods. 3 C.s.p.) platí strana, ktorá bola v spore neúspešná - § 255 C.s.p.) a že rozsudok, prípadne iné rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, doručí súd výlučne sporovým stranám (s výnimkou podľa § 223 ods. 2 C.s.p.). Svedkov, znalcov aj iné osoby oprávnené z titulu náhrady trov dokazovania možno považovať zo strany pre určitý úsek sporového konania až v štádiu rozhodovania súdneho úradníka o výške tejto náhrady, teda až uznesenie o výške náhrady trov konania sa týmto subjektom riadne doručuje a je za splnenia zákonných podmienok exekučným titulom.

13.5 Zo spisu súdu prvej inštancie odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie na pojednávaní konanom dňa 7.11.2019 uložil žalobcovi zabezpečiť účasť znalca na ďalšom pojednávaní nariadenom na 28.1.2020 o 10.00 hod. a to bez uloženia povinnosti žalobcovi zložiť preddavky na trovy ním navrhnutého dôkazu. Následne na pojednávaní konanom dňa 28.1.2020 súd vypočul znalca Ing. Petra Lešku narodeného XX.XX.XXXX, trvalo bytom W. W., X. XX (tu pozri zápisnicu o pojednávaní, číslo listu 105). Zo zápisnice z pojednávania, ako aj vyúčtovania doručeného znalcom súdu prvej inštancie dňa 3.2.2020 (číslo listu 113) je zrejmé, že znalec si uplatnil nárok na náhradu výdavkov ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho výsluchom - znalečné včas. Zo spisu súdu prvej inštancie je ďalej zrejmé to, že žalobca mal v konaní plný úspech a pokiaľ súd prvej inštancie znalcovi priznal voči žalovanej nárok na znalečné (ktoré nebolo kryté preddavkom na trovy dôkazu) v plnom rozsahu, rozhodol vecne správne. Odvolaciu námietku žalovanej o nesprávnosti takéhoto rozhodnutia (výrok III. rozsudku) bolo potrebné preto považovať za nedôvodnú. Štátu v súvislosti s výsluchom znalca žiadne trovy nevznikli a preto nebolo dôvodným ukladať stranám povinnosť ich náhrady.

14. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, keď tento správne v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. rozhodol i o náhrade trov konania.

15. Podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania/stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania/stranami sporu. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania/strany sporu, ktorý ju nastolil/a. Je však

nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania/ strán sporu (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalovanej zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

16.1 Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania.

16.2 O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 369 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

16.3 O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

17. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0 (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).